

§ 190

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ym. talousarvioaloitteeseen koskien oppisopimusopiskelupaikkojen lisäämisestä varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon

HEL 2022-003327 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 18 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta:

”Talousarvioaloitteessa todetaan, että Helsingissä on pulaa työntekijöistä erityisesti varhaiskasvatuksessa ja terveydenhuollossa. Oppisopimuskoulutuksessa on mahdollista samaan aikaan opiskella uusi ammatti ja saada opintojen työssäoppimisjaksojen ajalta työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Tällöin opiskelu ja alan vaihtaminen on houkuttelevampaa ja mahdollista useammalle. Aloitteessa esitetään, että kaupunki varaa toimialoille tarvittavan lisämäärärahan oppisopimuskoulutuspaikkojen lisäämiseksi 20 koulutettavalla vuonna 2023 kummallakin toimialalla lastenhoitajien, lähihoitajien ja hoiva-avustajien kouluttamiseksi osana työvoimapulan ratkaisemisen toimenpiteitä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtionvarainministeriö kohdentaa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle vuoden 2021 tilinpäätöstoteuman ja vuoden 2022 talousarvion perusteella talousarvioraamin vuodelle 2023, jossa talousarvioraami kasvaa väestönkasvun ja kustannustason nousun verran. Valtionvarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustan-

nuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Työvoiman saatavuuden kehittämistoimenpiteitä

Helsingin kaupunkistrategian (2021–2025) mukaan Helsinki varmistaa osaavan työvoiman saatavuuden uudistamalla rekrytointikäytäntöjä, lisäämällä kielikoulutusta ja laajentamalla oppisopimuskoulutusta. Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu kaupunkiyhteiseen työvoiman saatavuuden hankkeeseen henkilöstöpula-alojen saatavuuden parantamiseksi. Esimerkiksi työnantajakuvatyötä ja ennakoivaa rekrytointia kehitetään ja sosiaalisen median markkinointia hyödynnetään entistä enemmän.

Oppilaitosyhteistyötä on kehitetty pitkäjänteisesti. Tavoitteena on muun muassa aloittaa osaamispäivityskoulutuksen ohjelma hoitotyöhön palaaville sairaanhoitajille. Tavoitteena on rekrytoida sosiaali- ja terveystoimeen noin 50 edellä mainitun koulutuksen läpikäynyttä sairaanhoitajaa. Oppisopimuskoulutus on tärkeä rekrytointikanava, jolla toimialalle saadaan osaavaa ja jo opintojen aikana toimintaan perehtyneitä sekä sitoutuneita työntekijöitä. Oppisopimusrekrytinnissa lähihoitajaopiskelijoita voidaan kohdentaa niihin palveluihin, joissa henkilökunnasta on suurin pula.

Oppisopimuskoulutuksen järjestämistavat

Sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa (lähihoitaja) voi suorittaa oppisopimusjärjestelmän avulla. Oppisopimuskoulutuksen järjestämistapoja on kaksi; työvoimapoliittinen oppisopimuskoulutus ja sosiaali- ja terveystoimialan itse rahoittama oppisopimuskoulutus.

Työvoimapoliittisen koulutuksen rahoitus ja opiskelijavalintojen perusteet tulevat valtion lainsäädännöstä. Työvoimapoliittisen oppisopimuksen kriteereinä ovat esimerkiksi koulutusta edeltävä työttömyys ja helsinkiläisyys. Koulutuksessa pärjäämiseen tarvitaan myös tietynlainen suomen kielen taito. Kielitaito voi olla riittämätöntä hoitotyöhön oppisopimuskoulutuksessa, vaikka hakijat hallitsevat suomen kieltä jonkun verran. Työvoiman saatavuus työvoimapoliittisten koulutusten osalta on ollut riittämätöntä.

Toimialan omaan oppisopimuskoulutukseen voi hakeutua ammatinvaihtaja ilman työttömyysjaksoa ja henkilön ei tarvitse olla helsinkiläinen. Lisäksi rekrytointia on voinut kohdentaa ruotsin kieltä osaavan työvoiman hankkimiseen. Erillismäärärahalla on voitu nostaa oppisopimusvolyyymiä, joka on ollut merkityksellistä työvoiman saatavuuden edistämisessä.

Oppisopimuskoulutusten volyyymi

Vuodelle 2022 sosiaali- ja terveystoimiala budjetoit erillismäärärahaa 1 300 000 euroa työvoimapula-alojen oppisopimuskoulutuksiin työvoiman saatavuutta helpottamaan. Sosiaali- ja terveystoimen erillismäärärahalta on järjestetty 16 hoiva-avustaja- ja 20 lähihoitajaopiskelijalle oppisopimuskoulutusta sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluissa ja perhe- ja sosiaalipalveluissa.

Hoiva-avustaja- ja lähihoitaja oppisopimusopiskelijoita on ollut maaliskuussa 2021 yhteensä 34 opiskelijaa ja huhtikuussa 2022 yhteensä 52 opiskelijaa, mukaan lukien sosiaali- ja terveystoimen omarahoitteiset ja työvoimapolitiittiset oppisopimuskoulutukset.

Taulukko 1. Oppisopimusopiskelijoiden määrä 6/2022

Oppisopimusopiskelijat Hki kaupungilla (20.6.2022)	Työvoimapolitiittiset	Soten omarahoitteiset
Hoiva-avustaja	6	16
Lähihoitaja	10	20

Talousarvioaloitteen erillismääräraha oppisopimuskoulutukseen

Talousarvioehdotuksessa esitetty oppisopimuspaikkojen lisääminen varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon on kannatettava ajatus. Sosiaali- ja terveystoimiala on budjetoitnut vuodelle 2022 erillismäärärahaa oppisopimuspaikkoja varten ja tunnistanut oppisopimuskoulutuksen rekrytointimahdollisuudet.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että toimiala pyrkii lisäämään oppisopimuspaikkoja määrärahojen puitteissa. Oppisopimuspaikkojen lisäämisen kustannuksiin on huomioitava myös kustannukset, jotka koostuvat työssäoppimisjaksojen aikaisesta työpaikkaohjaajan ohjauksesta ja hallintokustannuksista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oppisopimuskoulutus lisää oppisopimusopiskelijan työhyvinvointia, jos opintoihin pääsee matalalla kynnyksellä ja saa tarpeeksi ohjausta työssäoppimisen jaksoina. Oppisopimusopiskelija voi myös lisätä työyhteisönsä työhyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mia Keinänen, henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42870

06.09.2022

mia.keinanen(a)hel.fi
Sirpa Luukkala, hr-asiantuntija, puhelin: 310 67545
sirpa.luukkala(a)hel.fi
Lea Laitanen-Juslin, hr-asiantuntija: 310 37953
lea.laitanen(a)hel.fi

Liitteet

1 OSA30_oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan ja 18 muun valtuutetun muun allekirjoittaneen talousarvioaloitteesta oppisopimusopiskelupaikkojen lisäyksestä varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon.

Lausuntoa on pyydetty 14.9.2022 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mia Keinänen, henkilöstösuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42870
mia.keinanen(a)hel.fi
Sirpa Luukkala, hr-asiantuntija, puhelin: 310 67545
sirpa.luukkala(a)hel.fi
Lea Laitanen-Juslin, hr-asiantuntija: 310 37953
lea.laitanen(a)hel.fi

Liitteet

1 OSA30_oppisopimusopiskelupaikkojen lisäys varhaiskasvatukseen ja terveydenhuoltoon, Nuorteva Johanna (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

06.09.2022

Asia/14

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.08.2022 § 165